

CORONAVIRUS

Tenor il cusseglier federal Alain Berset èsi memia baud da tractar Covid-19 sco ina gripa. FOTO SOMEDIA

Berset quinta cun ulteriuras schlucadas

En paucas emnas pudessi dar ulteriuras schlucadas da las mesiras da corona. Quai ha ditg il minister da sanadad, Alain Berset, en in'intervista cun la «SonntagsZeitung». Quai dentant mo, sche la pandemia sa sviluppeschia tenor giavisch. Ina da las schlucadas pudess pertutgar las mascras. Berset ha dentant er ditg ch'i saja anc memia baud da tractar Covid-19 sco ina gripa. Quai possia pir succeder, sch'il privel – ch'ìls ospitals vegnian surchargiads – possia vegnir sclaus.

Er sche la situaziun avess puspè da vegnir mendra, veglia il Cussegl federal desister da serradas. Dentant fissi lura in'opziun d'adattar l'obligatori dal certificat en cumbinaziun cun il contact tracing.

In obligatori da vaccinar per il personal da tgira sco en Frantscha, na vegnia betg en dumonda per il minister da sanadad. Ins veglia cun infurmaziuns pli detagliadas promover la prontad da vaccinar. Fin il venderdi eran en Svizra 48,9% da la populaziun vaccinada dal tut. La quota è, cumpareglia cun auters pajais, sut la media.

Da far dapli squitsch sin personal da tgira betg vaccinà cunter corona, n'è nagin tema per il minister da sanadad, Alain Berset. Dentant possia el s'imaginar tests obligatorics per il personal da chasas d'attempads e da tgira. En pli ha Berset ditg ch'i saja chausa dals specialistas da la Confederaziun da decider davart ina ulteriura vaccinaziun e betg dals producents dals vaccins. Damai che bliers turnian da las vacanzas, na vegnia il Cussegl federal probabel anc betg a decider l'autra mesemna davart midadas da las mesiras da corona. (rtr/fmr)

ECONOMIA

WEKO ha dà glisch verda a la surpigliada da Jumbo

Il detaglist Coop po surpigliar las 40 filialas da Jumbo. La cumisiun da concorrenza WEKO haja dà glisch verda a la surpigliada da la chadaina da martgà da construcziun che tutga fin uss a Manor. Quai rapporta la «NZZ am Sonntag».

Davart il pretsch da cumpra na dettia naginas indicaziuns uffizialas. Er saja anc avert sche plazzas da lavur vegnian stritgadas, filialas serradas u sch'il num «Jumbo» restia insumma vinavant. Suententer la decisiun da la WEKO vegnian uss ils detagls elavurads. Proximamain vul Coop lura communitgar dapli. (rtr/fmr)

TUNNEL SAN BERNARDINO

Serrada da notg

Il tunnel dal San Bernardino serra la notg. FOTO MAD

Davert da glindesdi, ils 16 d'avust, enfin e cun venderdi, ils 29 d'october, (mintga di da dumengia enfin venderdi) resta il tunnel dal San Bernardino da la A13 serrà la notg da las 22.00 en fin las 05.00. Il motiv èn las pli grondas lavurs da renovaziun dals implants tecnics sco er lavurs da construcziun bassa. I sa tracta da serradas da notg che han cumenzà la primavaira e che cuntinueschan ils proxims onns. Suententer quai po la segirezza dals utilisaders da la via naziunala vegnir augmentada considerablamain. Da bun'aura pon pitschens vehichels (enfin 18 t e 2.3 meters ladezza) charrar sur il pass. (cdm/fmr)

«Stadtgarten» da Cuira è in lieu da sentupada per drogads da narcotics e personas che sa chattan a l'ur da la societad. FOTO SOMEDIA PHILIPP BAER

«Disproporziun tranter scena da drogas e purschidas d'agid»

«I regia ina situaziun extraordinaria. Intgins umans dovran alcohol, drogas u medicaments per sa delibarer dal stress», scriva «Sucht Schweiz» en ina publicaziun da quest onn. La FMR ha discurre cun il cusseglier da la citad Cuira Patrik Degiacomi, cun il mainagestium da l'uniun «Überlebenshilfe» Carlo Schmeiter, cun la manadra da l'Uffizi dal servetsch social chantunal Susanna Gadiant e cun la Polizia chantunala davart la scena da drogas a Cuira.

LAURA SCHÜTZ/FMR

«Il «Stadtgarten» da Cuira è – sco gia ils davos 30 onns – in lieu da sentupada per drogads da narcotics e personas che sa chattan a l'ur da la societad, dapi l'atun 2019 puspè en ina furma plitost creschenta», di la Polizia chantunala. La regenza grischuna ha dà l'incumbensa a l'Uffizi da coordinaziun specialisà svizzer da dependenza «Infodrog» d'intercurir la situaziun ed il basegn d'agid per toxicomans en il chantun Grischun. «Infodrog» ha sinaquai constatà ch'intginas purschidas mancan.

Davosa scena averta da drogas svizra?

Da dir ch'i sa chattia a Cuira la davosa scena averta da drogas da la Svizra, fiss però fallà tenor la Polizia chantunala. Da lur vart e da la vart da la polizia da la citad na vegnia tolerà nagin consum e commerzi public. Dapi ch'ins haja constatà gruppaziuns pli grondas en il conturn dal «Stadtgarten» haja ella augmentà sias controllas.

Era Patrik Degiacomi, schef dal departament furmaziun sanadad cultura, chatta il maletg d'ina scena da drogas averta surfatg. I saja dentant uschia che la scena da drogas sa chatta gist sper la chasa da scola dals emprendists e da las emprendistas da commerzi e sper la chasa da dimora Florentini. «Blera glied, era da las valladas, è inquietada. Nus survegnin reclamaziuns da personas d'instrucziun e da geniturs pervia dal batlegiar e da las squittas ch'ins chatta era en regiuns sco il Welschdörfli e la via da la staziun», raquinta Patrik Degiacomi. Sch'el vesia glied che consumeschia drogas sper chasas da scola primaras u audia istorgias d'uffants pitschens che passan en squittas sa fetschia el quitted, era sco minister da furmaziun.

Scena a Cuira

Tenor la statistica criminala da l'onn 2020 da la polizia chantunala è la gronda part dals consuments e da las consuments da meds narcotics umens (85%) e Svizzers/ras (71%). Era

Carlo Schmeiter di che la gronda part da la glied che utilisescha las purschidas da la «Überlebenshilfe» saja umens. «I para che dunas consumeschan auter, respectivamain pli pauc savens en la publicad. Ellas tschertgan forsia plitost sustegn, ma chattan era pli tgunsch insanua in suttegt, quai ch'è savens cumbinà

las valladas na sappian ins da naginas talas scenas, statti en il rapport da «Infodrog».

«En Svizra hai en general dà midadas en la scena da drogas, independent da la pandemia», manegia Patrik Degiacomi. L'agressivitat e l'activitad saja s'augmentada. I vegnia inhalà plitost pitschnas purziuns cocain, perquai ch'igl è pli simpel da survegnir talas. L'effect na cuntinuescha però betg ditg, uschia ch'ins stoppia suenter ina pitschna pausa consumar danovamain.

Nagina stanza da consum

Tenor las recumandaziuns da «Infodrog» ha la regenza grischuna decidì da cuntinuar cun la lavur sociala extra muros («aufsuchende Sozialarbeit») e d'organisar in nov lieu da contact pli central. L'access a terapia ed a purschidas d'agid duai vegnir megliurà. Ina stanza da consum na vegn dentant betg realisada per il mument. Ins veglia l'emprim observar l'effect dal nov post da consultaziun. «Avant che las mesiras da la regenza pon vegnir realisadas, sto il Cussegl grond metter a disposiziun ils meds finanzials en la discussiun dal budget il december 2021», di Susanna Gadiant.

Carlo Schmeiter di ch'il project da pilot dal «streetwork», tar il qual collavuratur e collavuraturas tschertgan il contact en la publicad cun singulas personas pertutgadas, haja in effect positiv. «Igl è in impurtant pass en l'endretga direcziun, ma nus ed autras personas dal fatg ans avessan giavischà ch'i vegnia bainspert realisà ina stanza da consum», manegia el.

Era Patrik Degiacomi na crai betg che las mesiras tanschian. «I regia ina disproporziun tranter la scena e las purschidas d'agid», di el. En ina stanza da consum pudess ins laschar controllar las drogas tar in uschenumnà «drug check-in». Lura na stuessan las drogas betg pli vegnir consumadas sin tualettas u bancs ed ins avess ina megla survista tge che marscha en la scena. Patrik Degiacomi giavischà ch'i vegnia bainspert prendi a mauns dapli da la vart dal chantun.

cun dependenzas problematicas», declera el. Per regla s'inscuntrian 20 fin 30 personas che consumeschan alcohol, cannabis e drogas fermas en il «Stadtgarten» a Cuira, concluda il rapport da las intervistas d'experts. Dal matg fin l'october 2020 hajan ins gi contact cun 110 personas da las qualas bieras vivian a Cuira (44%). Il consum saja surtut visibel a Cuira, en